

de
Gouden raad[®]
van Tante Kaat

300 pagina's
smetvrije en ecologische
schoonmaaktips

Lannoo

Voorwoord

De keuken. Waar met liefde eten wordt gemaakt. Waar iedereen samenkomt. Waar een sfeer van gemoedelijkheid heerst. Waar je graag rondhangt. Tenminste, als het er een beetje ordelijk en netjes bij ligt. Het is geen plaats waar viezigheid en rotzooi thuishoren. Van een vuile keuken word je allesbehalve gelukkig, toch?

En dat gaat eigenlijk ook op voor de rest van je huis. Een woonkamer waar niets dan rommel rondslingert, daar pas je liever voor – zeker als er mensen langskomen. Een vuile badkamer of een vies toilet? Dat is al helemaal een *no-go*. En in een onordelijke slaapkamer kom je waarschijnlijk niet tot de nodige rust.

Maar ... alles op orde houden is niet altijd een sinecure. Zeker niet in ons drukke leven van vandaag. Heb je een beetje hulp nodig om de boel aan de kant te houden? Dan ben je bij Tante Kaat aan het juiste adres. Haar Gouden Raad is al jaren een begrip voor wie het huis weer helemaal ordelijk wil krijgen. Beetje gemorst tijdens het eten? Geen probleem, er bestaat een oplossing voor elke vlek. Je fornuis, vaatwasser of wasmachine in perfecte staat houden? Tante Kaat legt je tot in de puntjes uit hoe je dat doet. Je weg vinden tussen alle schoonmaakproducten? Ook daarbij helpt ze je. Haar geheimen helpen je vlotjes op gang: in

een mum van tijd regel je al fluitend het huishouden.

Dit boek verzamelt allerhande tips en ideetjes voor een gezellige en kraaknette woning, waar het fijn leven is. Je komt alles te weten over hoe je omgaat met vervelende geurtjes, hoe je lastige vlekken weg krijgt en hoe je alles zo proper mogelijk houdt. Zo bereid je in *no time* weer relaxed en hygiënisch een ovenschotel, neem je een verkwikkende douche in een kraaknette badkamer of cocoon je gezellig in een opgeruimde woonkamer. Heb je er zelf even geen zin meer in? Naast de tips en oplossingen om zelf aan de slag te gaan, vind je in het laatste hoofdstuk ook een oplossing in de vorm van een professionele huishoudhulp die je betaalt met dienstencheques. Hoe je daaraan begint, welke methodes en technieken zij gebruiken en wat je van je huishoudhulp kunt verwachten, lichten we in het laatste deel heel praktisch en eenvoudig toe.

Neem zeker ook eens een kijkje op de website www.tantekaats.be. Je vindt er niet alleen tips en tricks om alles spic en span te krijgen, maar ook een heleboel praktische video's die je stap voor stap uitleggen hoe je het moet doen.

Veel lees- en poetsplezier!

Vandaag telt ons land ongeveer 150.000 poets- en huishoudhulpen met dienstencheques. Zij worden tewerkgesteld door meer dan 1800 erkende dienstenchequeondernemingen, die samen meer dan 1,2 miljoen Belgische gezinnen 'bedienen'. Elke dag opnieuw maken zij op professionele wijze de huizen schoon bij een brede mix van gezinnen: gezinnen met of zonder kinderen, jonge en oudere mensen, singles en koppels. Gezinnen die het druk hebben, maar ook alleenstaande bejaarden. Met hun werk ontzorgen zij elk gezin. Zo krijgen klanten meer tijd voor andere interesses en behoeftes. Meer tijd om te gaan werken, meer vrije tijd, meer kwali-tijd met de kinderen, meer tijd voor een goed boek, hobby's of een opleiding.

Zoveel zaken die we kunnen bedenken als het huis netjes op orde ligt, wanneer de huishoudhulp is langs geweest. We staan er te weinig bij stil hoe belangrijk het werk van onze huishoudhulp eigenlijk is. We beseffen pas hoe waardevol ze zijn en welk verschil ze maken in ons dagelijks leven als ze er een tijdje niet zijn, zoals de lockdown in het voorjaar van 2020 door corona het geval was. Wanneer je zelf je huis schoonmaakt, en hierbij de talrijke en onschatbare schoonmaaktips van Tante Kaat volgt, weet je ook wat het werk inhoudt.

Het is geen makkelijke job, zeker niet als je het dag in dag uit doet, uren aan een stuk. Daarin verschilt het werk van de

huishoudhulpen van wat je zelf doet: voor hen is het een vol- of deeltijdse job die ze met trots uitvoeren, tewerkgesteld binnen een duidelijk kader van wat kan en niet kan, wat aanvaardbaar is en wat niet. Zij onderhouden met professionele technieken en methodes je woning, waardoor je veel van de probleempjes waarvoor je in dit boek oplossingen en tips vindt, kan worden voorkomen.

Huishoudhulpen verdienen respect en waardering voor hun werk, voor de essentiële bijdrage die ze dagelijks le-

veren aan elk gezin. Ze services immers dagelijks hun vertrouwde klanten, ze hebben er doorgaans een heel warme band mee. De kinderen van het gezin kennen de huishoudhulp bij de voor naam, alleenstaande bejaarden kijken uit naar hun komst. Huishoudhulpen zijn fier op het eigen werk en ook tevreden over het statuut als huishoudhulp met dienstencheques. Ze genieten van de nodige sociale bescherming en bouwen sociale rechten op, net zoals andere werknemers.

In dit boek, meer bepaald in het laatste hoofdstuk, nemen we je mee in de war-

me wereld van de dienstencheques en de huishoudhulp. We proberen de basis te leggen voor een duurzame samenwerking. Want zo zien wij onze klanten ook, als partners voor een betere en warmere samenleving. Ik ben er zeker van dat we je veel te bieden hebben. Een proper huis is namelijk ook een huis waar het fijn is om 'thuis' te komen, waar er (meer) tijd is voor elkaar, waar er ruimte is om vrienden te ontmoeten en waar je 'rommel' mag maken.

Een huis met een glimlach is ook voor ons een huis waar het fijn is om te komen. Bovendien heeft schoonmaken een impact op het milieu, ook daar dragen we graag zorg voor. Door de juiste instructies en met de juiste producten kunnen we een wereld van verschil maken in de zorg voor een ecologischere samenleving. Met natuurlijke producten en door minder water te verbruiken, dragen we samen ons steentje bij aan een duurzamere wereld. Een proper huis, een proper milieu en een glimlach op elk gezicht, daarvoor doen we het, elke dag opnieuw.

Nico Daenens

CEO van Group Daenens

Je schoonmaakhelers 10

Keuken 20

Geuren 26

Vlekken 35

Onderhoud 56

Badkamer 92

Geuren 96

Vlekken 104

Onderhoud 125

Woon- en slaapkamer 160

Geuren 167

Vlekken 173

Onderhoud 206

Garage en buiten 234

Geuren 240

Vlekken 244

Onderhoud 264

Dienstencheques 296

Je schoonmaakhulpers

Met sommige schoonmaakproducten spring je het best omzichtig om. Handschoenen aantrekken wanneer je schoonmaakt, is een wijze beslissing, zeker wanneer je met chemische stoffen aan de slag gaat. Lees ook altijd de gebruiksaanwijzing van het product. Zo vermijd je dat je het oppervlak dat je ermee behandelt, per ongeluk beschadigt.

Voor je aan het schoonmaken begint, haal je natuurlijk eerst de nodige wapens in huis. Er bestaan heel wat schoonmaakproducten en oplos- of ontvlekkingsmiddelen. Zie je door de bomen het bos niet meer? We zetten even op een rijtje welke zaken je het best bij de hand hebt in de keuken.

Afwasmiddel

Tja, vrij logisch dat je dat in je keuken hebt staan, niet? Afwasmiddel is een detergent en uiterst geschikt om vetvlekken te verwijderen en om je keukenkasten een beurt mee te geven.

Alcohol

Alcohol, zoals propanol en isopropylalcohol, is een oplosmiddel voor tal van vlekken, bijvoorbeeld van fruit, limonade, waterijs en likeur. Sterk verdund kun je het ook gebruiken als ontsmettingsmiddel.

Allesreiniger

De naam zegt het zelf: geschikt om 'alles' te reinigen, ook vette ovens en dampkappen of keukenkastjes. Pas wel op met een gekleurde allesreiniger, die kan een kleurwaas achterlaten.

Ammoniak

Ammoniak is een oplosmiddel voor vlekken. Je mag het enkel verdund gebruiken, maar gebruik het nooit op wol en zijde. Het is bovendien belangrijk om goed te verluchten wanneer je bezig bent met ammoniak, omwille van de schadelijke chemische dampen.

Azijn

Azijn kun je voor vele dingen gebruiken. Je kunt er je keukenapparaten mee ontkalken of een scheutje aan je afwaswater toevoegen voor een beter resultaat. Het is daarnaast een oplosmiddel voor vlekken en een ontgeurder. Het voorkomt ook het uitlopen van kleuren – handig als je een nieuw kledingstuk voor de eerste keer wilt wassen.

Babydoekjes

Die zijn niet alleen goed om babybilletjes proper te krijgen, maar ook om stopcontacten, schakelaars of de buitenkant van je keukenapparaten op te frissen.

Badkamerreiniger

Dat hoeft weinig uitleg, toch? Badkamerreiniger is een schoonmaakmiddel voor gladde oppervlakken. Het bevat vaak een kalkoplosser (azijn). Let op: als dat zo is, dan is het niet geschikt voor kalkhoudende steensoorten, zoals marmer.

Biologisch inweekmiddel

Een biologisch inweekmiddel is een voorwasmiddel met enzymen.

Bleekwater

Bleekwater is een ontsmettingsmiddel en daarnaast ook een bleekmiddel voor katoen en linnen en voor schimmel. Let op: altijd neutraliseren, niet voor wol en zijde gebruiken en nooit vermengen met toiletreiniger, ontkalker, zoutzuur, ammoniak of andere schoonmaakmiddelen. Zet de fles ook nooit in de zon. Belangrijk om te weten: Als je bleekwater gewoon door de afvoer giet, dan komt het in de riolering en de waterzuiveringsinstallatie terecht. Hier vormt chloor chemische verbindingen die moeilijk afbreekbaar zijn en het milieu schaden. Tegenwoordig kun je in de handel bleekwater kopen zonder chloor. De stof is vervangen door zuurstofwater, een bleekmiddel dat minder schadelijk is. Hierdoor is het product al heel wat milieuvriendelijker, maar toch kun je het niet echt een groen product noemen.

Borax

Borax is een mineraal dat dient om oude vlekken al knedend te verzachten. Het heeft een desinfecterende en blekende werking.

Brandspiritus

Brandspiritus is een goede vet- en vuiloplosser voor metalen en steen. Wrijf altijd na met een droge doek. Gebruik het niet voor je ramen.

Bruiswater

Dit is een manusje-van-alles. Heel veel vlekken zijn in water oplosbaar. Het koolzuur in bruiswater versnelt dan nog eens de werking.

Cementsluierverwijderaar

Een cementsluierverwijderaar gebruik je verdund met water om cementresten makkelijk te kunnen verwijderen. Het werkt het best wanneer er sprake is van een sluiër, waas of een film. Gebruik het vooral niet op kalkhoudende materialen, aangezien een cementsluierverwijderaar zuren bevat die de kalk in de steen oplossen.

Citroenzuur

Citroenzuur kun je kopen in poeder- en kristalvorm en je kunt het voor verschillende doeleinden gebruiken. Het is bijvoorbeeld een oplossing tegen kalkaanslag en het verwijdert heel wat vlekken. Je kunt voor dat alles ook citroensap gebruiken, maar dat is minder krachtig.

Enzymen

Enzymen zijn een katalysator om geuren versneld af te breken. Ze worden toegevoegd aan wasmiddelen om vlekken op te lossen.

Fijnwasmiddel

Een fijnwasmiddel is een alkali- en bleekmiddelvrij wasmiddel dat gebruikt wordt voor wol, zijde en andere fijne weefsels. Haal dat zeker in huis als je wat delicate stofjes in je garderobe hebt hangen.

Glasreiniger

Een glasreiniger moet je altijd met mate gebruiken. De blauwe kleurstof laat anders strepen na.

Glycerine

Glycerine is eigenlijk een grondstof in de cosmetische, farmaceutische en voedingsindustrie. Het wordt gebruikt op glas en spiegels om condens tegen te gaan. Glycerine maakt bovendien ingedroogde (schoensmeer)vlekken weer zacht.

Grafiet

Grafietpoeder is een droogsmeermiddel op basis van zuiver grafiet. Het is ideaal voor het smeren van sloten en scharnieren.

Karnemelk

Karnemelk is een schoonmaakmiddel voor vervuild koper en stoffen met vruchtenvlekken. Laat de melk hierbij zeker een nacht intrekken. Eventueel nabehandelen met citroen.

Ketchup

Ketchup is niet enkel zeer lekker bij een hamburger of frietjes, maar heeft ook nog andere eigenschappen. Zo maakt het koper weer schoon.

Keukenzout

Keukenzout absorbeert vloeistoffen, net zoals maïszetmeel en talkpoeder. Spoel wel altijd zeer goed uit na het gebruik ervan.

Koffiedik

Koffiedik verwijdert vet in afvoerleidingen (gootsteen). Daarnaast is het, vermengd met een afwasmiddel, een uitstekend scrubmiddel voor vuile handen en voor het schoonmaken van het grillrooster.

Metaalpoets

Er bestaan verschillende soorten metaalpoets: voor koper, zilver, chroom, inox ... Wrijf het altijd goed uit. Bij geborsteld metaal wrijf je met de schuurrichting mee.

Natriumbicarbonaatbonaat

Natriumbicarbonaatbonaat wordt ook wel bicarbonaat of zuiveringszout genoemd. Het is een mineraal dat je voor heel wat schoonmaakdoeleinden kunt gebruiken. Zo kun je het bij de was of een sopje voegen om vlekken te verwijderen. Het neutraliseert ook vieze geurtjes. En wist je dat het (opgelost in een glas water) ook helpt tegen een slechte adem?

Olie

Olie is een bescherm- en onderhoudsproduct voor metaal, steen en hout. Je kunt het ook gebruiken als oplosmiddel voor sommige lijmsoorten (bijvoorbeeld lijm van stickers).

Ontsmettingsmiddel

Ontsmettingsalcohol wordt gebruikt om van alles te ontsmetten: huid, haar, kleding en gebruiksvoorwerpen.

Ontvlekker

Een ontvlekker of vlekverwijderaar doet wat ie moet doen: allerlei vlekken ontmantelen.

Ossengalzeep

Ossengalzeep is een koudwaterzeep en sterk schuimend. Ze wordt gebruikt als vlekoplosser bij een handwas. Laat deze zeep nooit indrogen, spoel ze heel goed uit en laat drogen aan de lucht.

Oxaalzuur

Oxaalzuur wordt gebruikt om roest- en bloedvlekken in textiel en op hout en natuursteen te behandelen. Het is in kristalvorm te koop bij de drogist en wordt al heel lang gebruikt. Let op: bewaar de kristallen in een plastic of glazen pot, nooit in een ijzeren. Vul een schaalje half met water en voeg er zoveel oxaalzuur bij totdat het water verzadigd is en geen kristallen meer opneemt. Na 10 minuten kun je de oplossing gebruiken.

Puimsteen

Puimsteen verwijdert inkt- en verfvlekken van je handen. En wist je dat het ook gebruikt kan worden voor het verwijderen van eelt aan je voeten?

Reinigingstablet voor kunstgebit

Ook al heb je je eigen tanden nog, toch is het goed om reinigingstabletten voor kunstgebitten in huis te hebben. Karaffen, thermoskannen en afvoeren worden weer stralend schoon als je er zo'n tablet met wat water indoet. Ook vlekken op marmer zijn ermee te verwijderen.

Soda

Soda is een goede vetoplosser, maar heeft nog andere mogelijke toepassingen. Zo wordt soda gebruikt als inweekmiddel en als ontgeurder, bijvoorbeeld in de diepvriezer of koelkast. Gebruik soda echter niet voor wol of zijde.

Spoelmiddel

Een spoelmiddel is een glansmiddel voor de vaatwasser. Wist je dat het ook geschikt is om inox vlek vrij te maken?

Tandpasta

Tandpasta is een veilig schuurmiddel en wordt bijvoorbeeld gebruikt om zilver te poetsen.

Terpentijn

Terpentijn is een verdunner van synthetische verf en olieverf en is geschikt voor het schoonmaken van kwasten. Het is ook een bestanddeel en oplosmiddel van boenwas. Terpentijn verwijdert verf, lak, vernis, was en rubber.

Wasbenzine

Wasbenzine is een oplosmiddel dat je zowel bij het schoonmaken als bij het ontvetten kunt gebruiken. Het is ook geschikt voor het verwijderen van vlekken uit kledij.

Waspoeder

Wasmiddelen bestaan in verschillende vormen: in vloeibare vorm, maar ook in poeder- en blokvorm. Daarnaast is er een grote keuze aan producten voor de fijne was, de bonte was en de hoofdwash. Er bestaan ook tal van natuurlijke en duurzame alternatieven voor de gebruikelijke poeders. Waspoeder is (als droog poeder) een goede vuil- en vetoplosser, bijvoorbeeld voor tapijten. Let er wel op het tapijt zeer goed uit te kloppen en het poeder achteraf op te zuigen.

Water

De meeste vlekken zijn in water oplosbaar. In combinatie met een afwasmiddel is water ook een goede vetverwijderaar.

Waterstofperoxide

Waterstofperoxide, of zuurstofwater, is een prima bleekmiddel voor vruchtenvlekken.

White spirit

White spirit lost heel wat vlekken op. Pas wel op, want het is ontvlambaar en licht irriterend.

Wolwit

Wolwit bleekt wol, nylon en cellulose.

Zachte zeep

Zachte zeep, ook wel groene of bruine zeep genoemd, is vetoplossend en reinigend.

Zand

Met zand kun je houten vloeren en terrassen schuren. Het absorbeert ook vloeistoffen.

Zoutzuur

Zoutzuur verwijdert kalk en cement van gebakken steen of natuursteen. Gebruik het echter nooit op kalkhoudende steen. Het ontstopt wc's en afvoerleidingen. Het is ook (voorzichtig!) te gebruiken om zware oxidatievlekken op metalen te verwijderen. Zoutzuur gebruik je verdund (1 op 10). Opgelet: zoutzuur veroorzaakt brandwonden en is irriterend voor de ademhalingswegen.

Benieuwd naar welke producten je voor de rest van het huis nog nodig kunt hebben? Op www.tantekaart.be vind je een volledig overzicht.

Schoonmaakmiddelen zijn één ding, maar je hebt natuurlijk nog andere helpers nodig. Zonder spons, keukenhanddoek of dweil kom je niet al te ver. Het is ook belangrijk dat je die met de nodige zorg behandelt. Wat stop je zoal in je materiaalkit om je huis zo proper mogelijk te houden?

Dweil

Pas nadat je de vloer gestofzuigd hebt, komt de dweil in actie. Een dweil kun je na gebruik op dezelfde manier wassen als een stofdoek: in de machine, zonder wasverzachter.

Keerborstel

Die is handig om de vloer eerst even te vegen voor je stofzuigt en/of dweilt. Het grootste vuil kun je zo bij elkaar vegen en naar buiten werken. Een tip: koop borstel en steel apart. Zo hoef je enkel de borstel te vervangen wanneer die versleten is.

Keukenhanddoek

Zonder keukenhanddoek ben je nergens. Hoe zou je anders de vaat afdrogen? Gebruik hem enkel daarvoor en niet om vlekken op de tafel of de vloer mee weg te wrijven. Vervang hem telkens aan het einde van de dag en was hem in de wasmachine.

Microvezeldoekje

Een microvezeldoekje gebruik je om te poetsen (vochtig) of om af te stoffen (droog). Wassen kan in de wasmachine, op 40 of 60 graden, maar zonder wasverzachter.

Schuurborstel

Als je het terras eens stevig moet schuren, komt een schuurborstel goed van pas. Met een gewone borstel krijg je hardnekkig vuil immers niet weg. Ook een handschuurborstel is een handig attribuut voor kleinere oppervlakken.

Spons

Sponzen om schoon te maken zijn meestal gemaakt uit viscose en hebben een schuurlaagje om hardnekkig vuil weg te krijgen. Om een spons schoon te maken, kun je ze in de wasmachine stoppen (bijvoorbeeld samen met de vaatdoeken), maar je vervangt ze het best ook gewoon regelmatig. Zo wordt het geen speeltuin voor bacteriën. Gebruik altijd twee sponsjes in de keuken: eentje voor de afwas en eentje om oppervlakken mee schoon te maken.

Stofdoek

Die dient dus om ... stof af te nemen. Je kunt de meeste stofdoeken gerust wassen in de wasmachine. Gebruik liever geen wasverzachter, want als het een elektrostatisch geladen stofdoek is, gaat die werking verloren.

Stofzuiger

Dit is een onmisbaar attribuut in huis en een van de meest gebruikte huishoudtoestellen. Vervang de stofzak - de meeste traditionele stofzuigers hebben er zo een - regelmatig (stofzakloze stofzuigers zie p. 233). Hoe voller hij zit, hoe minder goed je toestel zuigt. Reinig of vervang ook op tijd de filters.

Vaatdoek

In plaats van een sponsje kun je ook een vaatdoek gebruiken om af te wassen. Vervang ook die liefst dagelijks en was het doekje in de wasmachine (minstens op 60 graden).

Zeemlap

Een zeemlap is erg geschikt om (gladde) oppervlakken schoon te maken. Is het zeemlap vuil? Je kunt het eenvoudig weer netjes maken. Gebruik een sopje van zachte zeep en een scheut brandspiritus. Was een vuile zeem nooit in een sopje met soda. Uitspoelen doe je best met lauw water. Daarna ophangen. Droog de zeem nooit in de zon of bij de verwarming.

Schuursponsje

Sponzen om schoon te maken zijn meestal gemaakt uit viscose en hebben een schuurlaagje om hardnekkig vuil weg te krijgen. Om een sponsje schoon te maken, kun je het in de wasmachine stoppen (bijvoorbeeld samen met de vaatdoeken), maar je vervangt het best ook gewoon regelmatig. Zo wordt het geen speeltuin voor bacteriën.

Keuken

Een goede planning is het halve werk

De keuken, de plek waar 's ochtends de espressomachine vertrouwd ronkt en een gezellige drukte heerst rond de ontbijttafel. Waar overdag gewerkt wordt aan een gezonde lunch of een lekker tussendoortje. Waar 's avonds een diner wordt klaargestoomd, voor het gezin of voor lieve gasten.

Het is een plek waar geleefd wordt, waar mensen gezellig samenkomen. De keuken wordt niet voor niets het hart van het huis genoemd. Maar bovenal is het een plek waar je kookt en bezig bent met voedsel. Een plek waar je vuil dus in geen geval zijn gang mag laten gaan, geen denken aan! Vuile snijplankjes, veelge-

bruikte keukendoeken, sponsjes met een geurtje ... het worden snel broeihaarden van bacteriën. Je werkblad, gootsteen en fornuis gebruik je vrijwel dagelijks, dus dat wil zeggen dat je alles ook elke dag moet poetsen. Aangekoekt vuil, nee bedankt! Toch wil dat niet zeggen dat je uren aan het schoonmaken moet slaan. Met enkele kleine inspanningen staat je keuken er elke dag netjes en ordelijk bij.

Maak wat tijd om een planning op te stellen en hang ze ergens zichtbaar op. Handig wanneer jij of je gezinsleden - ja, ze mogen ook de handen uit de mouwen steken - een geheugensteuntje nodig hebben.

Dagelijks

- Ruim de tafel af - liefst na elke maaltijd. Neem een vochtige doek, maak een sopje van water en afwasmiddel en veeg het oppervlak weer schoon.
- Vul na het eten de vaatwasser en maak hem leeg als het programma is afgelopen. Of doe de afwas met de hand.
- Was de grotere zaken, zoals pannen en kommen, sowieso liever met de hand af. Droog de vaat af - laat hem niet uitlekken - en zet alles weg. Maak ook de gootsteen proper na het afwassen, zodat er geen schuimresten achterblijven.
- Vervang aan het einde van de dag de keuken- en vaathanddoek.
- Veeg met een sopje van water en afwasmiddel en een vochtige doek het werkblad en het fornuis schoon na gebruik.
- Heb je de oven of magnetron gebruikt? Maak hem nadien meteen schoon, zodat er geen etensresten in blijven liggen.
- Veeg of stofzuig de vloer.